OIKEUSMINISTERIÖ

VASTINEEN LIITE

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen

22.4.2025

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 26/2026 vp)

Muutosehdotukset

Oheen on koottu säännökset, joiden muuttamista oikeusministeriö ehdottaa. Muutosehdotukset on merkitty punaisella.

1.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

14 §

Määräajan antaminen saatavan maksamiseen

Oikeusrekisterikeskus voi maksuvelvollisen hakemuksesta antaa saatavan maksamiseksi enintään kolmen kuukauden määräajan, ~~jos maksuvelvollinen todennäköisesti maksaa saatavan määräajan kuluessa~~ jollei maksuvelvollisen aiempi määräaikojen tai maksuaikojen noudattamatta jättäminen ole este määräajan pidentämiselle.

Määräaikaa ei kuitenkaan saa antaa, jos täytäntöön pantavana on uhkasakkolain nojalla tuomittu uhkasakko. Määräaikaa annettaessa on huolehdittava siitä, ettei saatava raukea tai vanhene.

15 §

Maksuajan myöntäminen

Oikeusrekisterikeskus voi maksuvelvollisen hakemuksesta myöntää saatavalle maksuaikaa enintään vuoden, jos maksuvelvollinen ei työttömyytensä, taloudellisen tilanteensa, muiden vastaavien henkilökohtaisten olosuhteidensa tai terveydentilansa vuoksi kykene ilman maksuaikaa maksamaan saatavaa ja jollei maksuvelvollisen aiempi määräaikojen tai maksuaikojen noudattamatta jättäminen ole este maksuajan myöntämiselle ~~jos maksuvelvollinen todennäköisesti maksaa saatavan maksuajan kuluessa~~. Erittäin painavista syistä maksuaikaa voidaan myöntää pitemmäksikin aikaa.

Maksuaikaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos täytäntöön pantavana on uhkasakkolain nojalla tuomittu uhkasakko. Maksuaikaa myönnettäessä on huolehdittava siitä, ettei saatava raukea tai vanhene.

Maksuaikaa myönnettäessä maksuvelvolliselle laaditaan maksusuunnitelma. Maksuvelvollisen on noudatettava maksusuunnitelmaa. Jos maksuvelvollinen ei noudata maksusuunnitelmaa, maksuaika raukeaa.

21 §

Täytäntöönpanotoimistaen luopuminen toistaiseksi ~~lepäämään jättäminen~~

Oikeusrekisterikeskus saa luopua toistaiseksi ~~jättää~~ tässä luvussa tarkoitetuista~~t~~ täytäntöönpanotoimista~~et~~ ~~lepäämään~~, jos:
1) saatava on enintään 10 euroa; tai
2) saatava on enintään 500 euroa ja on kulunut yli viisi vuotta saatavan täytäntöönpanokelpoiseksi tulemisesta.

36 §

Muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon ryhtyminen

Kun muuntorangaistuksen määräämistä koskeva ratkaisu on tullut lainvoimaiseksi tai on pantavissa täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio, Oikeusrekisterikeskuksen on lähetettävä maksuvelvolliselle ilmoitus muuntorangaistuksesta noudattaen, mitä 6 ~~7~~ §:ssä säädetään maksukehotuksesta. Ennen jäljempänä 2 momentissa tarkoitettua muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon ryhtymistä Oikeusrekisterikeskus voi myöntää maksuvelvolliselle maksuaikaa enintään kuusi kuukautta noudattaen, mitä 15–17 §:ssä säädetään.

Oikeusrekisterikeskuksen on ilman aiheetonta viivästystä haettava Rikosseuraamuslaitokselta muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa, jos maksuvelvollinen ei täytä maksuvelvollisuutta kokonaisuudessaan 1 momentissa tarkoitetussa ilmoituksessa asetetussa määräajassa tai mainitun momentin nojalla myönnetyn maksuajan kuluessa. Oikeusrekisterikeskuksen on kehotettava maksuvelvollista ottamaan yhteyttä Rikosseuraamuslaitokseen muuntorangaistuksen täytäntöön panemiseksi. Rikosseuraamuslaitoksen on ryhdyttävä muuntorangaistuksen täytäntöönpanoon noudattaen, mitä vankeuslain 2 luvussa säädetään.

Jos Oikeusrekisterikeskus on hakenut muuntorangaistuksen täytäntöönpanoa Rikosseuraamuslaitokselta, sen on palautettava osittain suoritettu maksu maksuvelvolliselle. Palauttamisesta säädetään 22 §:ssä. Palautettavalle rahamäärälle ei kuitenkaan makseta mainitussa pykälässä tarkoitettua korkoa.

2.

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 10 luvun 11 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 356/2016, sekä
muutetaan 2 a luvun 7 §, 10 luvun 7 §, 17 luvun 23 a §:n 2 ja 3 momentti ja 32 luvun 12 §:n 1 momentti,
momentti,
sellaisina kuin ne ovat 2 a luvun 7 § laissa 550/1999, 10 luvun 7 § laissa 875/2001, 17 luvun 23 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 14/2011 ja 32 luvun 12 §:n 1 momentti laissa 187/2012, seuraavasti:

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

23 a §

Eläinsuojelurikokseen liittyvä menettämisseuraamus

— —

Edellä 1 momentissa tarkoitettu menettämisseuraamus tuomitaan syyttäjän vaatimuksesta. Mainittuihin menettämisseuraamuksiin sovelletaan 10 luvun 1 §:ää ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Arvon menettämiseen

sovelletaan lisäksi 10 luvun 10 §:ää. Muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin menettämisseuraamuksiin sovelletaan, mitä 10 luvussa ja sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa säädetään.

Tuomioistuin voi määrätä, että asianosaiselle varataan tilaisuus itse myydä tai muuten luovuttaa omistamansa kiellossa tarkoitetut eläimet. Jos menettämisseuraamus kohdistuu eläimiin, jotka omistaa kokonaan tai osaksi muu kuin eläintenpitokieltoon määrätty, tälle voidaan varata tilaisuus noutaa eläimet korvauksetta itselleen. Tuomiossa on asetettava määräaika, jonka kuluessa eläimet on luovutettava tai noudettava. Jos eläimet noudetaan tai luovutetaan tuomion mukaisesti, menettämisseuraamus raukeaa. Menettämisseuraamuksen raukeamiseen sovelletaan lisäksi 10 luvun 7 §:n 2 ja 3 momenttia.

— —

4.

Laki

tullilain muuttamisesta

80 §

Tullihuutokaupalla tai muulla tavoin myytävät tavarat

Tulli myy julkisella tullihuutokaupalla tavaran, joka on:

1) luovutettu valtiolle;

2) väliaikaisesti varastoitu ja jota ei ole asetettu tullimenettelyyn tai jälleenviety koodeksin 149 artiklassa säädetyssä määräajassa;

3) tullivalvonnassa ja jota ei voida luovuttaa koodeksin 198 artiklan 1 kohdan b alakohdassa mainitusta syystä;

4) jätetty noutamatta kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun Tulli on tehnyt päätöksen tavaran luovutuksesta vapaaseen liikkeeseen;

5) jäänyt lainvoimaisen päätöksen nojalla Tullin haltuun.

— —

Menettämisseuraamuksen täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002). Menetetyksi tuomitun esineen täytäntöönpanossa sovelletaan lisäksi tämän pykälän 2 momenttia ja tämän lain 82 §:n 3 momenttia ja 84 §:ää.